

Kohtuasi T-108/03

Elisabeth von Pezold

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon

EPATF — Metsandus — Maaelu arengukava heakskiitev otsus — Tühistamishagi —
Füüsilised ja juriidilised isikud — Neid isiklikult puudutavad aktid —
Pädevuse puudumine — Vastuvõetamatus

Esimese Astme Kohtu määrus (kolmas koda), 28. veebruar 2005 II - 658

Määruse kokkuvõte

1. *Tühistamishagi — Füüsilised ja juriidilised isikud — Neid otseselt ja isiklikult puudutavad aktid — Maaelu arengukava heakskiitev otsus — Säte, millega piiratakse metsandusabi — Metsandusettevõtja hagi — Vastuvõetamatus*
(EÜ artikli 230 neljas lõik)

2. *Euroopa ühendused — Institutsioonide aktide seaduslikkuse kohtulik kontroll — Üldakt — Nõue, et füüsilised või juriidilised isikud peavad esitama õigusvastasuse väite või nõudma eelotsusetaotluse esitamist, et akti kehtivust hinnata — Liikmesriikide kohustus kehtestada õiguskaitsevahendite täielik süsteem ja menetlused, millega oleks tagatud õigus tõhusale kohtulikule kaitsele*

(EÜ artikli 230 neljas lõik; EÜ artiklid 234 ja 241)

3. *Tühistamishagi — Füüsilised ja juriidilised isikud — Võimalike õiguskaitsevahendite puudumine — Mõju puudumine õiguskaitsevahendite süsteemile ja tühistamishagi vastuvõetavuse tingimustele — Isikliku puutumuse nõude contra legem tõlgendus — Lubamatus*

(EÜ artikli 230 neljas lõik)

1. Komisjoni otsus, millega maaelu arengukava alusel kiidetakse heaks liikmesriigi esitatud programmdokument ja mille ainsaks adressaadiks on see liikmesriik, ei puuduta metsandusettevõtjat isiklikult. Määruse nr 1257/1999 Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EPATF) toetuse kohta maaelu arendamiseks artikli 44 lõike 2 alusel komisjoni poolt heaks kiidetud programmdokumendi sätet, millega piiratakse metsandusabi, tuleb seega pidada üldmeetmeks, mida kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordades ja mis toob endaga kaasa õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt kindlaks määratud isikute rühmale. Tegelikult sellest, et õigusakt mõjutab teatavaid ettevõtjaid majanduslikult rohkem kui nende konkurente, ei piisa selleks, et õigusakt puudutaks neid isiklikult. Võimalus enam-vähem täpselt kindlaks määrata selliste õigussubjektide arvu või isegi isikut, kelle suhtes meedet kohaldatakse, ei tähenda sugugi seda, et kõnealust meedet tuleks pidada neid õigussubjekte

isiklikult puudutavaks, kui on selge, et meedet kohaldatakse meetmes määratletud objektiivse õigusliku või faktilise olukorra põhjal.

(vt punktid 36, 43, 45, 46 ja 49)

2. EÜ asutamisleping kehtestab esiteks artiklitega 230 ja 241 ning teiseks artikliga 234 õiguskaitsevahendite ja menetluste täieliku süsteemi, mis on mõeldud selleks, et tagada institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontrollimine, usaldades selle ühenduse kohtule. Selles süsteemis võivad füüsilised ja juriidilised isikud, kes ei saa EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud vastuvõetavuse tingimuste tõttu otseselt vaidlustada ühen-

duse üldkohaldatavaid akte, viidata kõnealuste aktide kehtetusele sõltuvalt olukorrast EÜ artikli 241 alusel ühenduse kohtus või siseriiklikes kohtutes, ning nõuda neilt, kes ei ole pädevad aktide kehtetuse üle ise otsustama, Euroopa Kohtule selle kohta eelotsuse küsimuse esitamist. Liikmesriigid on Euroopa Kohtu sõnul kohustatud kehtestama täieliku õiguskaitseüsteemi ja menetluse, millega oleks tagatud õigus tõhusale kohtulikule kaitsele.

(vt punktid 51 ja 52)

3. Õigus tõhusale kohtulikule kaitsele ei saa viia EÜ artiklis 230 nimetatud vastuvõetavuse sätete tõlgenduseni, mille kohaselt oleks tühistamishagi ühenduse kohtus vastuvõetav, kui ühenduse kohtu teostatud uurimise tulemusena oleks

tõendatud, et siseriiklikud menetlusnormid, mis ei võimalda üksikisikul esitada hagi, võimaldavad vaidlustada asjaomase ühenduse akti kehtivuse. Selline võimalus tooks kaasa olukorra, et ühenduse kohtud uuriks ja tõlgendaks iga konkreetse juhul siseriiklikke menetlusnorme, mis aga väljuks nende pädevuse raamidest ühenduse õigusaktide seaduslikkuse järelevalves. Kuigi EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud isikliku huvi tingimust tuleb tõlgendada tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte valguses ja võttes arvesse erinevaid asjaolusid, mis hagejat individualiseerivad, siis selle tõlgenduse tulemusena ei saa kõrvale heita asjaomast tingimust, mis on sõnaselgelt asutamislepingus ette nähtud, ilma et ületataks sama lepinguga ühenduse kohtutele antud pädevust.

(vt punktid 52 ja 53)